У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 159. ЧЕТВЕР, 3-го ВЕРЕСНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 3, 1970 No. 159. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 2 вересня 1970

В АМЕРИЦІ

ВИТРАТИ НА ОБОРОНУ КРАЇНИ зменшилися в другій чверті цього року. Асистент секретаря торгівлі Гарольд С. Пессер стверджує, що Департамент Оборони витратив на оборону 7.9 відсотка крайової продукції в другій чверті ц. р., це значить від квітня до червня. В першій чверті ц. р. витрати цього Департаменту становили 8.3 відсотка всіх прибутків цілої держави, це значить вартости випродукованих товарів і виконаної праці. В минулому році витрати на оборону виносили 8.5 відсотка крайової продукції, а в 1968 році вони становили аж 9 відсотків крайової продукції.

ПРОФЕСОР ДЖОРДЖ Ф. КЕННЕН про президента Джана Ф. Кеннеді та його зустріч із Нікітою Хрущовим у Відні 1961-го року. Професор Кеннен твердить, що президент Кеннеді був переможений Хрущовим під час конференції, і Хрущов набрав тоді переконання, що можна буде молодого американського президента, і до того ще й нерішучого, обдурити та на Кубі поставити далекосяжні ракети, якими можна б бомбардувати ЗСА. Та президент Кеннеді восени 1962-го року діяв рішуче і змусив Хрущова до того, що він мусів забрати свої ракети з Куби до СССР. Тут Хрущов був переможений, і то соромно на цілий світ.

В ПОРТЛЕНДІ, ОРЕГОН, ВІДБУВАЄТЬСЯ Конвенція Американського Легіону, яка почалася 31 серпня маніфестацією-парадою по вулицях. Противники війни у В'єтнамі заповідали, що будуть демонструвати проти патріотичних легіоністів, які підтримують закордонну політику президента Ніксона. Але демонстрація лівих і противників війни день перед маніфестацією легіонерів не стягнула більшого числа учасників. Губернатор стейту Том Мек Колл змобілізував відділи Крайової Гвардії, яка не мала причини інтервеніювати. Американський Легіон має 2,680.000 членів. 1963-го року число членів становило 2,503.000. З першої світової війни число членів становить 250,000, з другої світової війни — 1,600.000, з пізніших воєн, в Кореї — 400,000 і у В'єтнамі — 400.000.

КРАЙОВЕ ТОВАРИСТВО ПРОДУЦЕНТІВ машинових інструментів звітує, що в липні збільшилася продукція цих інструментів і становила 77.550,000 долярів на 1.7 відсотка більше, як в червні ц. р., коли вона виносила 76,850.000 долярів. В травні ц. р. вона становила тільки 69 мільйонів долярів. Та треба додати, що в липні 1969 р. продукція машинових інструментів виносила 128 мільйонів, це значить, що цьогорічна продукція в липні була на 39.4 відсотка менша. Вартість випродукованих машинових інструментів — це найкращий показник того, як стоїть економіка цієї країни. Виходить, що вона поліпшується.

ДЕПАРТАМЕНТ РІЛЬНИЦТВА звітує, що ціни на свині, рогатої худоби, картоплі та яєць в місяці, що закінчився 15-го серпня, зменшилися на 3 відсотки. Це найбільше зменшення цін в одному місяці від жовтня 1948 року, коли пересічні ціни на фармерські продукти зменшилися були на 5 відсотків. Ціни в серпні ц. р. були на один відсоток менші, в порівнянні з серпнем 1969-го року, а в порівнянні з лютим ц. р. вони були менші на 4.8 відсотка. Покищо в повищих цінах ще немає наслідків того, що ржа впала на пшеницю, що вплине на подорожчання цієї культури. В місяці, що закінчився 15-го серпня подорожчали молоко, салата і пшениця.

У СВІТІ

З ПОЛЬЩІ ВТЕКЛИ знову 10 осіб, в тому числі двоє дітей, на рибальському тральнику на данський острів Борнгольм. Шестеро осіб сиділи скулені й мовчазні впродовж 4-ох годин у порожньому газоліновому збірнику. Впродовж 10-ох днів втекло з Польщі 20 осіб. Всі вони просили в данських властей — дати їм політичний азиль.

ДО ІНДОНЕЗІЙСЬКОЇ АМБАСАДИ В ГААЗІ ВДЕРЛОСЯ коло 25 емігрантів з одного індонезійського острівця, які належать до руху, що пропагує відірвання від Індонезії та проголошення окремої Молуккської держави. У будинку не було амбасадора, але були його дружина і двоє дітей та гурт службовиків. Напасники загрозили, що всіх їх постріляють, якщо індонезійський президент Сугарто не прийме на авдієнції кандидата на президента Молукських островів, вчителя з Роттердаму, І. А. Манусаму. Однак в кілька годин пізніше переконано напасників, щоб залишили амбасаду. Всіх їх арештовано.

У ҐАНІ ОБРАНО на президента держави 64-річного колишнього голову Найвищого Суду Едвардз Акуфо-Адо. У 164-членній Колегії електорів Акуфо Адо отримав 123 голоси; він мав тільки одного суперника. У 1966 р. військовий переворот відсунув від влади диктатора Кваме Нкрумаха. Кваме Нкрумах дістав азиль в Ґвінеї, звідкіля інтриґував проти нового антикомуністичного режиму в Ґані. Тепер його шанси повороту цілком зникли.

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ВИХОДИТЬ тижневик „Оверсіс Віклі" для стаціонованих за кордоном американських військ. 35.000 примірників розходяться в Европі і 20.000 на Далекому Сході. Видає його приватний каліфорнійський концерн. Речник видавців, Джозеф Крозен, у порозумінні з командантом американських військ в Европі генералом Джеймсом Полком, спонукав редактора того тижневика, 35-тирічного Куртіса Деніслла, до резиґнації: названому редакторові закидали, що він непотрібно розголошує расові розбіжності в Армії і підриває повагу командного складу.

УРЯД В ТАЇ (СІЯМІ) заборонив оприлюднювати в радіо і телевізії вістки з закордону, які могли б сприяти заколотові. Між ними — заборонено повідомляти про студентські й расові заворушення в Америці ,як також про будь-які рухи проти панівних в Европі королівських родин.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ НЕМА вже „тигрових кліток" — твердить американський астронавт Франк Борман, який їздив туди, щоб розвідати ближче про американських полонених у Північному В'єтнамі. Північно-в'єтнамські комуністи не дали Борманові дозволу на в'їзд, як теж не прийняли його в своїй амбасаді в Парижі. Західня преса зняла була крик, що в Південному В'єтнамі тримають деяких політичних в'язнів в „клітках на тигрів". Борман твердить, що існують там тепер тільки звичайні муровані в'язниці.

У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ ВСЕ ЩЕ НЕМА спокою. Переведено поліційні ревізії в 20-ох домах та арештовано 11 осіб з католицької дільниці столиці Бельфасту, знайшовши в їх помешканнях багато різної зброї.

Сенат відкинув пацифістичну резолюцію в справі В'єтнаму

Вашингтон. — Сенат відкинув у вівторок 1 вересня ц.р. 56 голосами проти 39 резолюцію, що її зголосили були сенатори Джордж МекҐоверн, демократ з Савт Дакоти, і Марк Гетфілд, республіканець з Орегону, щоб ЗСА припинили всі свої воєнні дії до кінця цього року та щоб відкликати всі американські збройні сили з В'єтнаму до кінця наступного року. Хоча в минулому тижні названі два внескодавці значно злагіднили ту резолюцію, давши більшу свободу Президентові щодо зберігання у В'єтнамі американського війська, все ж Президент принципово противився тій резолюції, вважаючи, що вона обмежує його конституційні права, як головного команданта американських збройних сил. Уряд стояв теж на становищі, що визначення виразного остаточного терміну на відкликання з В'єтнаму всіх американських збройних сил погіршить шанси Паризької конференції про В'єтнам, бо комуністи знатимуть, що вони й так осягнуть без ніяких концесій з свого боку те, чого найбільше домагалися, а саме, щоб всі американці відійшли геть з В'єтнаму. Ці арґументи вплинули на деяких сенаторів, що противилися В'єтнамській війні, голосувати проти тієї резолюції. Водночас Сенат відкинув ще три інші резолюції військово-політичного характеру, звернені своїм вістрям проти політики президента Ніксона. Зате Уряд поставився прихильно супроти суґестії, яку зробили 14 сенаторів із демократичним сенатором Генрі Джексоном із стейту Вашинґтон у проводі, щоб ЗСА виступили з новою миролюбною ініціятивою на Паризькій конференції про В'єтнам. Ті сенатори запропонували, щоб ЗСА дали ініціятиву до проголошення у В'єтнамі воєнного перемир'я, до переведення виборів з надзірною Комісією, до якої входили б також комуністи з так званого Фронту Національного Визволення, і щоб ЗСА заявилися рішуче за переведення у Південному В'єтнамі засадничих демократичних реформ, як амнестія для політичних в'язнів, свобода слова, зібрань і друку і т.п. Пресовий секретар Білого Дому Роналд Зіґлер заявив, що хоч президент Ніксон ще докладно тієї пропозиції не розглянув, проте вона йде по його лінії.

Перепис населення стверджує, що населення ЗСА становить 204 мільйони

Вашингтон. — Цими днями опубліковано деякі дані з цьогорічного перепису населення ЗСА, який відбувся в квітні ц.р. Урядовці статистичного відділу оцінюють, що населення цієї країни в дні перепису становило коло 204 мільйони. Під час перепису нараховано 200,-261,723 особи, але до цього числа треба додати членів збройних сил та всіх інших осіб, що були поза межами ЗСА, і тоді населення становитиме 204 мільйони. Треба тут згадати, що 1-го вересня 1970-го року число населення ЗСА становило 205,730,-542 особи, бо таке число подає машина, яка автоматично нотує рух населення в бюрі Перепису населення у Вашингтоні. Порівняння вислідів перепису населення з 1970-го року з даними попереднього перепису з 1960-го року, свідчать про те, що в останній декаді американці виходили з великих міст на передмістя або в підміські околиці, а з центральних стейтів переселювалося до надбережних стейтів. Від 1960 до 1970 року населення цієї країни збільшилося на 14.2 відсотка, менше, як в декаді від 1950 до 1960 року, коли збільшення становило 18.5 відсотка, що було частинно внаслідок того, що тоді прибуло до ЗСА велике число емігрантів-втікачів із держав, що їх захопили російські комуністи. Оцінюють, що 12 становищ в Палаті Репрезентантів будуть приділені іншим стейтам внаслідок того, що змінилося число населення в них в порівнянні з 1960 роком. Число конґресменів розділяють пропорційно до числа населення окремим стейтам. Каліфорнія може збільшити число своїх конґресменів на 5, Флорида на 3, Арізона, Колорадо, Коннектикат і Тексас по одному. Стейти Ню Йорк і Пеннсилвенія втратять по два конґресові місця, а Алабама, Айова, Північна Дакота, Огайо, Оклагома, Теннессі, Західня Вірджінія і Вискансин — по одному.

Ізраїль перериває мирові переговори

Єрусалим. — Ізраїль припинив тимчасово мирові переговори з арабами, узалежнюючи продовжування їх чи пак відновлення від відтягнення Єгиптом протилетунських ракетних становищ на позиції з-перед воєнного перемир'я, проголошеного 6-го серпня ц.р. Таким чином ізраїльський уряд пішов назустріч становищу військового міністра генерала Моше Даяна, який твердить, що Єгипет яскраво порушив воєнне перемир'я, пересуваючи в сторону Суезького каналу отримані від Совєтів протилетунські ракети і погіршуючи цим можливість оборони Ізраїлю проти єгипетської офензиви. Американські керівні кола також прийшли до переконання, що Єгипет порушив перемир'я: за твердженням газет, на засекреченому засіданні Крайової Ради Безпеки, яке відбулося у вівторок 1 вересня ц.р. у Сан Клементе в Каліфорнії, показано президентові Ніксонові світлини, що їх зроблено з високолетних „шпигунських" літаків У-2 та розвідчих сателітів. В Ізраїлі проголошено, що в найближчу неділю знову відбудеться в цій справі засідання ради міністрів і що до того часу ізраїльський амбасадор в Об'єднаних Націях, Иозеф Текоах, залишиться в Ізраїлі. Ізраїльський уряд стоїть на становищі, що тому, що ЗСА були ініціяторами перемир'я і переговорів за посередництвом Яррінґа, то вони й обов'язані гарантувати, що араби того перемир'я не порушать. Коли ж Єгипет порушив його, то ЗСА обов'язані привернути попередній стан. А тому, що практично не можливо зробити це, бо ЗСА не контролюють єгипетської території, то й шанси дальших мирових переговорів опинились під великим знаком запиту. На згаданій Крайовій Раді Безпеки приявними були, крім президента Ніксона, — віце президент Спіро Еґню, державний секретар Вілліям Роджерс, голова шефів об'єднаних штабів адмірал Томас Г. Мурер, заступник секретаря оборони Дейвід Пакард, голова Центральної Розвідчої Аґенції Ричард Гелмс, спеціяльний дорадник Президента Генрі Кіссінґер і асистент державного секретаря для справ Близького Сходу Джозеф

„Багато „росіян" ненавидять Москву" — твердить американський турист

Філядельфія. — Під таким наголовком помістив популярний в ЗСА щоденник "Philadelphia Inquirer" з 30 серпня ц.р. довшу замітку туриста Дж. Вернера, який цього року відвідав Совєтський Союз з групою студентів: „Під час мандрівки я захворів і був змушений пробути два тижні в лікарні в совєтській Україні і, таким чином, бачитися з людьми без постійного нагляду представників Інтуриста", — розповідає Дж. Вернер. Внаслідок цього „я переконався, яке хибне уявлення і я, й багато американців мають про Росію".

„Перш за все те, що ми називаємо Росією, не є насправді Росією: круглo 50 відсотків населення це не росіяни і, стверджую факт, вони вороже відносяться до росіян". Дж. Вернер розповідає, що раніше він вважав українців за свого роду „тексасців" у Росії, але завдяки перебуванню в Україні й розмовам з людьми, довідався, що українців є 50 мільйонів, що вони не тільки не росіяни, а вже два століття провадять боротьбу проти російського зверхництва: „Українці є антиросіянами і антикомуністами до тієї міри, що значна більшість політичних в'язнів у СССР складається саме з українців".

Автор розповіді в кінці зазначає, що СССР нагадав йому колишні англійську і французьку імперії в часах перед другою світовою війною, „а тепер, в добу національно-визвольних рухів у всьому світі, навіть совєтська армія й КГБ не в силі спинити далекосяглої боротьби за національне самовизначення й незалежність не російських народів у Совєтському Союзі. Треба дуже шкодувати, — закінчує свої спостереження Дж. Вернер, — що так мало з американців навіть чули про ту боротьбу".

На тій же сторінці філядельфійського щоденника поміщено сатиричний малюнок — зображення потягу з совєтським серпом і молотом, а з потяга вискакують політичні в'язні.

ОЛЕГ ШТУЛЬ-ЖДАНОВИЧ ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ПУН

(УІС „Смолоскип") — У четвер, 27 серпня 1970 року, у вечірніх годинах закінчився в столиці однієї европейської країни УП-ий Великий Збір Українських Націоналістів (ВЗУН). Новий Провід Українських Націоналістів (ПУН) очолює Олег Штуль - Жданович, разом з Президією Проводу, в склад якої входять д-р Зиновій Книш і Ярослав Гайвас.

Олег Штуль - Жданович

В кінцевих днях ВЗУН-у вислухано та продискутовано доповіді Голови Краєвої Колеґії ОУН та з ділянок — політичної, суспільно - громадської, зовнішньої політики та фінансових справ.

В останній день Збору багато уваги присвячено обговоренню тез, резолюцій, постанов та закликів УП-го ВЗН-у. Зокрема тези, над якими працювало багато учасників Збору, викликали широку дискусію, якій присвячено цілу ранішню сесію у четвер 27 серпня. Тези аналізують та з'ясовують становище Українського Націоналістичного Руху до стану в світі, в СССР, в Україні, до української внутрішньої політики, суспільно - громадських, церковних та інших справ. Ці тези, які опрацьовано під кличем „Україна спільне добро всіх її громадян", стали напрямною в дії Українського Націоналістичного Руху на Рідних Землях і на чужині. Вони є важливим документом, першим такого характеру від 1948 року, поділяються на такі частини: „Становище в світі" — 16 параграфів, „Становище в СРСР" — 78, „Становище на Україні" — 50, „Ствердження і постанови до становища в СССР і на Україні" — 12 (з численними підточками), „Український націоналізм" — 26, „Українська внутрішна політика" — 21, „Українська суспільно-громадська дійсність і український націоналістичний рух" (з окремими підрозділами в справах суспільно-громадських і релігійно-церковних) 21. Крім тезів, прийнято також ряд резолюцій і постанов, з яких лише частина буде подана до загального відома. Збір прийняв також заклики до українського народу в Україні, до українців на чужині і до народів світу, як рівнож новий текст приречення кандидата в члени ОУН.

Всі ці документи будуть видані окремою книгою.

У вечірніх годинах 27 серпня 1970 року відбувся вибір нового голови ПУН-у, членів і заступників ПУН-у, Головної Контролі і Суду ОУН та членів Сенату ОУН.

Новим головою ПУН — перевибрано оваційними оплесками та вставанням з місць Олега Штуля - Ждановича, а головою Сенату ОУН інж. Дмитра Андрієвського.

Після вибору, шляхом голосування, відбулося заприсяження всіх членів ПУН-у і окремих Органів Українського Націоналістичного Руху.

УП-ий ВЗУН закінчено зверненням голови ПУН-у О. Ждановича, який між іншим говорив:

„Ми вибрали нові органи, які поведуть Український Націоналістичний Рух до наступного Великого Збору. Не почесті, не блеск, а тягарі й небезпеки чекають нас. Я не вимагаю від Вас послуху, а обов'язку чесно і до кінця виконувати перебрані на себе обов'язки. Перед нами тяжка і відповідальна праця. Праця в поті чола. Хоч не все ми розв'язали на цьому Зборі, зате ми поставили цілий ряд проблем. І від нас, нашої дружности та єдности внутрі Націоналістичного Руху залежать наші успіхи чи невдачі. В складних ситуаціях ми виказали зрілість політичну. Ми дали правильну оцінку розвиткові тенденцій на Україні. Те, що ще так недавно викликало палкі дискусії, сьогодні стало загально прийнятим. Нові документи з України, зокрема нова праця, яка ходить по руках на Рідних Землях — „Богам не слідує падати", вказують, як швидко розвивається політична думка на Батьківщині...

„Ми свідомі тих небезпек, які стоять перед нами. Ми і близькі нам люди на Україні, всі ми мусимо йти на жертви до кінця. Ми сьогодні на правильній дорозі і нею йтимемо і дальше.

„В минулому ми мали трудноці, але це були трудноці людського порядку. Тому нам слід бути зрілими в першу чергу у людському відношенні. Моральний бік мусить бути у нас забезпечений. Спільними інтелектуальними зусиллями у розвитку дальших проблем ми добʼємось нових успіхів..."

ВЕЛИКИЙ КІНЕЦЬ ТИЖНЯ НА СОЮЗІВЦІ ВИПОВНЯТЬ, КРІМ СПОРТОВИХ ЗМАГАНЬ, ТАКОЖ РОЗВАГОВІ ІМПРЕЗИ Й ЗАБАВИ

Союзівка, Керґонксон, Н. Й. — Зв'язаний із Святом Праці великий кінець тижня на Союзівці проходитиме цього року, як і минулими роками під знаком масової участи молоді з багатьох стейтів ЗСА і провінцій Канади. Головними атракціями цього „великого вікенду" будуть започатковані вже в рема ж тенісові і плавацькі, що будуть відбуватися в рямцях „Днів Українського Спорту". Розвагові імпрези будуть започатковані в же в п'ятницю 4 вересня першою забавою з танцями, до яких гратиме оркестра „Союзівки" під керівництвом п-ні Ірени Біскуп. Співатиме Маруся Штинь. Під час цієї забави буде проведений вибір кралі Тижня Союзівки. В суботу 5 вересня після спортових змагань о год. 8:30 веч. почнеться розвагова імпреза „Союзівка на весело" при співучасті Ікера — Івана Керницького та Володимира Гентиша. У програмі цієї „Союзівки на весело" будуть пісні, танки, співомовки, скечі й монологи. Виступатимуть із сольоспівами Маруся Штинь, Маруся Вишинська і Зірка Глоба і з рецитаціями Аня Дидик. Музичне оформлення програми виконуватимуть Ірена Віскуп і Володимир Добущак, хореографічні виступи відбудуться під керівництвом Романа Строцького. Провід програми буде в руках Володимира Гентиша. Зараз же після вечора „Союзівка на весело" буде забава при звуках двох оркестр — Амор зі співом Ігоря Раковського та Союзівки із сольоспівами І. Біскуп й М. Штинь. В неділю 6 вересня після Богослужень та пополудня, виповненого спортовими змаганнями, відбудеться о год. 8:30 вечора на загальне бажання гостей концерт Студентського Басового Квартету із Відня із виступами танцювального ансамблю Союзівки в антрактах. Після Концерту буде знову ж забава з танцями при звуках оркестри Союзівки.

Минулого тижня, 28 серпня ц. р. під час п'ятницевої забави на Кралю Тижня Союзівки була обрана Даруся Стець, донька Марії і Мирослави з Міннеаполісу, Мінн., членка 385-го Відділу УНСоюзу, учасниця Курсів Українознавства на Союзівці в серпні цього року, майбутня студентка Мідлбері Коледжу у Вермонті. Новообрана Краля Тижня любить музику й танки і бере участь у виступах танцювальної групи в Міннеаполісі.

СПІВОЧИЙ АНСАМБЛЬ СОЮЗІВКИ „СОЛОВЕЙКИ": Дануся Гапій (перша зліва), Надя Штинь, Марта Припляк, Іванка Бульба, Анна Мазурик, посередині керівник ансамблю — Маруся Штинь.

З-поміж усіх обраних досі протягом літнього сезону Краль Тижня Союзівки в суботу 19 вересня буде проведений під час забави, що відбудеться в рямцях Дня Українського Народного Союзу, вибір Міс Союзівки на 1971 рік.

Пресова конференція перед П'ятим Збором КУПО

(Пластова Пресова Служба — О.Л-ий). — Напередодні Світового Пластового З'їзду в Торонті відбудеться в четвер 3-го вересня ц.р. о год. 7:30 вечора в домі Філії УНО при 297 College Street в Торонті Пресова Конференція Головного Пластового Проводу і Головної Комісії Пластового Конґресу Другого з представниками української загальної і пластової преси. Вже зголосили свою участь у З'їзді і у цій пресовій конференції редакції обох щоденників в ЗСА „Свободи" і „Америки", які будуть заступлені своїми спеціяльними кореспондентами, як також редакції багатьох тижневиків і журналів з терену Канади, ЗСА, Англії, Арґентини, Австралії й Европи.

Пресову конференцію в дні 3-го вересня відкриє голова Головної Пластової Булави пл.сен. Юрій Ференцевич, а проводитиме нею, як модератор, покликаний Головною Пластовою Булавою голова Пластової Пресової Служби 5-го Збору КУПО і Кінцевої Сесії ПКД мгр. Ол. Луцький, діловод преси й інформації в Крайовій Пластовій Старшині ЗСА і редактор пл. сторінки „СКОБ". Після коротких відомостей і з'ясувань поодинокими членами Головного Пластового Проводу і Головної Комісії ПКД, вони відповідатимуть на запити представників преси.

У сьогоднішньому виданні „Свободи" вміщене чергове 6 (119) число „Пластової Ватри", присвячене кінцевій сесії Пластового Конґресу Другого та 5-го Збору КУПО, що відбуватимуться в Торонті в днях 4-7 вересня 1970.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Резолюції про Україну в Конґресі

У вчорашній „Свободі", ч. 158 з 2 вересня ц. р., подано вістку про те, що в обох палатах Конґресу розглядається тепер резолюції, які „рекомендують і просять" Президента проголошувати щороку день 22 січня, як День Української Незалежности. В Палаті Репрезентантів ту резолюцію ч. 979 зголосив був ще 6 травня ц. р. конґресмен Едвард Дервінскі, а в Сенаті, ч. 455, 25 серпня сенатор Ричард Швейкер. П'ять конґресменів підтримали резолюцію Дервінского, 9 сенаторів з обох партій та з різних стейтів підтримали резолюцію Швейкера. Тексти обох резолюцій майже тотожні, але сенатська резолюція трохи ширша, докладніша. Мотивується її у вісьмох коротких точках: підкреслюється в них чисельність українського народу, важливу географічну і економічну ролю України, її давню історію і культуру, членство УССР в Об'єднаних Націях, визнання важливости України в щорічному проголошуванні Тижня Поневолених Народів, конструктивну ролю українців в Америці, факт історичного самовизначення України актом з 22 січня 1918 року. Згадується в тій знаменитій мотивації також про здвигнення у Вашинґтоні пам'ятника Тарасові Шевченкові спеціяльною резолюцією Конґресу. Резолюція сен. Р. Швейкера ч. 455 є тепер у сенатській Правничій Комісії.

Зголошено ті обидві резолюції головно заходами президента УККА проф. Лева Добрянського, який уже має за собою історичну заслугу в заходах на терені Конґресу в справах Тижня Поневолених Народів та пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні. Український День проголошувано 22 січня вже й у минулих роках, в окремих містах і стейтах, але зголошені тепер в Конґресі резолюції пропонують проголошувати вперше цей День урядовим актом Президента на крайову мірку, для всієї нації.

Це не зміна американської закордонної політики, але пригадка вірности Америки, його Конґресу і Уряду, принципові державної волі всіх народів у світі, пригадка, що Америка, її Конґрес і Уряд, визнають вартість української історії і культури для всього вільного світу. Ті резолюції — це доказ, що Україна має приятелів в обох палатах Конґресу. Треба дякувати тим приятелям і підтримати їх заходи масовими листами до своїх конґресменів і сенаторів. Це наша, українська справа, і ми, американські українці, повинні виявити максимум активности, щоб ті резолюції були схвалені.

Червоний цар

Понад 200 років тому армія царської Росії зайняла напівпустельну велетенську область у Азії, з напівкочівним мусульманським народом, переважно киргизами. Тепер, за диктатури комуністичної партії в Росії, та країна відома, як Казахська ССР. Ще півстоліття тому далекі казахські степи відвідували різні царські намісники з Москви, і місцеві, перекуплені Росією „баї", виявляли їм свою „вірнопідданість". У кінці серпня 1970 року до Алма-Ати, столиці Казахської ССР, прибув з почотом новий російський цар — генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв і привіз новочасним „баям" ще один орден із Москви, з нагоди „50-річчя совєтського Казахстану і 50-річчя створення комуністичної партії в Казахстані".

Казахський народ, важку долю якого оспівав Тарас Шевченко, перебуваючи у тих сухих степах на засланні, довго чинив опір червоній армії, і ще й у 1920-му році на території Казахстану не було совєтської влади. Але, як раніше в Україні чи Білорусі, так трохи пізніше її таки принесли з Москви на багнетах...

Казахстан — велика країна, з багатьма цінними покладами, на сотні й сотні кілометрів він межує з комуністичним Китаєм. Тому увага Москви до тієї „республіки" — особлива. Вона виявилась у тому, що вже від десятиліть у Казахстан переселюють десятки й сотні тисяч росіян, українців, білорусів, балтійців, що й ствердив у промові в Алма-Аті секретар ЦК комуністичної партії Казахстану Д. Кунаєв. Брежнєв, промовляючи там же 28-го серпня, як і личило новочасному московському царю, додав: „Ми любимо відкриту душу казаха, його скромність і його вірність... Трудящі Казахстану завжди відчувають велетенську допомогу всіх народів нашої батьківщини, а перш за все — допомогу великого російського народу". У своїй промові Л. Брежнєв закликав „братський Китай" до співпраці, але підкреслив, що „ми не поступимось національними інтересами нашої батьківщини і безпекою совєтського народу".

Російщений, економічно визискуваний, заселюваний російським елементом азійський Казахстан такий же „щасливий" в СССР, як і наша Україна.

Ярослав Курдидик

ЛЕГКОВІРНІСТЬ І ОРБІТАЛЬНА ЗБРОЯ

Зараз після повторної окупації Чехо-Словаччини большевиками здавалося, що держави-члени НАТО неначе пробудилися з довгого летаргічного сну. В столицях усіх цих держав урядові дискусії із примирливих стали гостро дефензивними. З радіо і преси залунали голоси пересторогги, що вільний світ занадто оптимістично розцінює замасковані й підступні цілі Москви. А заява сенатора Р. Л. Грушки з Небраски прозвучала в Сенаті немовби грізне мементо: „Наша віра в те, що зовнішня політика Москви пом'якшала, спантеличила і примусила змінити не лише всю нашу мілітарну систему, але й посередньо роззброїла морально всіх наших союзників у НАТО..."

Необізнаність або дуже побіжна й поверховна поінформованість лібералних кругів у ЗСА виявляється часто або в повній іґнорації або в крайній наївності, мовляв, внутрішні клопоти з наростаючим в СССР „ліберальним рухом", а до того ж напруга у відносинах з Китаєм так заабсорбували мілітарну потенцію Москви, що ті події, які відбуваються у В'єтнамі, Камбоджі чи в НАТО, зійшли для неї на далекі місця.

Але інтенсивне постачання щораз нової та щораз важчої зброї до Єгипту, переведення засекреченої проби з новою далекосяжною ракетою „СС-11", яку випустили з території СССР і три окремо діючі частини якої впали на води Тихого океану за 300-500 миль від острова Мідвей, далі оце вже четверта з черги совєтська проба з орбітальною нуклеарною ракетою, — все це прийнято в ЗСА із настороженістю, а в пресі держав-членів НАТО із незатаєним острахом.

Особливо занепокоїлись уряди східніх країн тепер, коли найпотужніший член НАТО, Західня Німеччина, внаслідок підписання з Совєтським Союзом пакту послабила до основ і так уже підірвану „відходом" Франції силу цієї оборонної організації.

Заступник секретаря оборони ЗСА Дж. В. Фрідгейм недавно заявив, що у Вашинґтоні одержали повне підтвердження на те, що совєти невпинно вдосконалюють свою орбітальну зброю. А з дальших його інформацій виходить, що Москва вдосконалює новий тип зброї, якою можна атакувати не лише у ЗСА, але також і в країнах їхніх союзників всі ракетно-бомбові бази і всі стратегічно важливі летовища.

Повідомлення Фрідгейма доповнила заява керівника Комісії в справах оборони Дж. С. Стенніса про те, що большевики мають у побудові коло 300 ракет „СС-9", а тепер розпочали проби з новими „розподільними ракетами" „СС-11", призначеними для нищення в першу чергу тих американських ракет, які заховані в силосах. У ЗСА ці ракети вважають за найпевнішу т. зв. „остаточну атомову відплату".

Кажуть, що саме оці останні вістки про совєтські орбітальні проби, а також про ракети „СС-11" були вирішними у схваленні поширити систему „Сейфґард" і не скорочувати видатків у мілітарному бюджеті, бо від цих видатків, як висловився Стенніс, залежатиме „бути чи не бути нашій країні"...

Держави-члени НАТО у більшості приймають розбудову совєтської „орбітальної зброї" реальніше, як у ЗСА, бо вони пережили нищівні дії останньої війни на своїх територіях і не роблять ніяких ілюзій, що у випадку нової війни Москва вдарить у першу чергу по найближчому передпіллю, щоб „вилущити" із загального оборонного пляну західні країни.

Про те, яку мілітарну силу являє собою під сучасну пору НАТО, можна довідатися з двох джерел: „Історії НАТО" Дж. Р. Гентлея, яку видав Центр Стратегічних та Інтернаціональних Студій при Джорджтавнському університеті, і Видання Інституту для Стратегічних Студій у Лондоні. З обидвох цих публікацій виходить, що країни НАТО, хоч і охороняються американською „атомовою парасолею", не могли б довший час боронитися, коли б Москва захотіла перевести „блискавичну війну" навіть самою тільки конвенційною зброєю.

В „Історії НАТО" розповідається вичерпно і об'єктивно про всі його „світла і тіні". До світлого слід зарахувати найосновніше: від самого початку заснування цієї організації ані одна квадратова миля вільної европейської землі не перейшла під комуністичне панування і під захистом політики „щита і меча" НАТО Західня Европа осягнула небувалий економічний добробут.

А тепер у противагу до цього оптимізму пригляньмося „шорсткій дійсності". Це — мілітарна проблема, яка, на жаль, знаходиться в стані глибокої кризи. Недоліки тут у союзних військах проявляються однаково — в їхній кількості і якості. Союзники НАТО мають не лише замало військ, але й цим військам бракує модерного вишколу. Бракує також резервових з'єднань. Остання контроля виявила відсутність „належної стратегічної готовости", і тому на випадок наглої потреби їх важко було б вжити негайно в бойовій акції.

На папері, читаємо у виданні Інституту Стратегічних Студій з Лондону, сили НАТО виглядають дуже імпозантно. На випадок війни головнокомандувач НАТО може покликати „негайно" 54 дивізії плюс 15 окремого призначення бриґад. Ці дивізії мали б обороняти фронтову лінію, яка розтягується від Норвегії аж до Туреччини. Але всі ці дивізії і бриґади мають стандарт на 15-25% нижчий від нормального. Три американські дивізії стягнено з того фронту і перекинено до В'єтнаму. Із недавнього інтерв'ю з колишнім головнокомандувачем союзних військ Европи, ґенералом Л. Лемніцером виходить, що, не зважаючи навіть на відведення частини совєтських військ на Далекий Схід, бойова сила Москви на Заході не набагато змаліла.

Деякі військові фахівці кажуть, що на випадок зудару в Европі НАТО застосовуватиме т. зв. „стратегічну гнучкість", тобто його мілітарні сили відповідно до потреб і рівня аґресії діятимуть так, щоб дати змогу підготовити „другу стадію вже нуклеарної оборони", впроваджуючи насамперед в дію атомову артилерію, а згодом і ракети близької та дальшої дії. При цій нагоді варто пригадати, що на европейському обширі є понад 7 тисяч самих лише тактичного характеру атомових ракет.

В „Історії НАТО" згадується й про те, що, коли Европа переведе повну економічну інтерґрацію, це допоможе европейцям повністю перебрати на себе свою власну оборону.

Д-Р БОРИС ДОЦЕНКО ПРО СССР

Торонто. — Щоденник „Теліґрем" у двох числах, з 26 і 27 серпня 1970 р., опублікував репортажі члена редакції, відомого журналіста Пітера Вортінґтона, свого часу канадійського кореспондента в Москві, про життя й долю видатного нуклеарного фізика-теоретика д-ра Бориса Доценка в Канаді.

Д-р Борис Доценко прибув до Канади в рямцях обміну з СССР, у 1967 році. Перед тим він був керівником нуклеарної лябораторії Київського університету, а в Канаді працював і студіював у Албертському університеті. Д-р Б. Доценко мав завдання, за виконання якого КҐБ обіцяло йому все, навіть „нобелівську премію": проникати в середовище канадійських науковців, вивідувати новини з ділянки нуклеарної фізики. Побачивши канадійців та ознайомившись із вільним життям у Канаді, д-р Борис Доценко відмовився вертатись до Совєтського Союзу, де звичайне людське життя і нормальна праця науковця є неможливими, за всім стежить КҐБ, і сливе кожного третього те ж КҐБ робить підслухачем - донощиком.

Однак, лівацькі й ліберальні кола Албертського університету незабаром повели справу так, що блискучий молодий нуклеарний фізик залишився в 1968 р. без праці, а канадійський уряд ще й донині не надав йому прав канадійського громадянина. Д-р Б. Доценко мусить щороку зголошувати на поліції про своє перебування в Канаді, хоча він категорично відмовився, як політичний емігрант вертатися до СССР і попрохав права на політичний притулок у Канаді. Іміґраційні власті Канади, інформує П. Вортінґтон, ще й досі „розглядають справу"...

Після відмови місця праці в Албертському університеті, д-р Б. Доценко звертався до різних наукових закладів, але всюди йому відмовляли, аж нарешті дістав він посаду вчителя в публічній школі в містечку Єлоннайф, на півночі, в північно-західній території Канади. Він полюбив місцеве населення, природу та життя на півночі, однак, для дальшої наукової праці потребував машин, компютера тощо, чого там немає, і тепер залишив ту працю.

Д-р Борис Доценко написав і послав до московських „Известий" листа, на прізвища Брежнєва, Подгорного і Косиґіна. В листі, що його надруковано в перекладі на англійську мову в щоденнику „Теліґрем" у Торонті з 26 серпня ц. р., він категорично заявляє, що не повернеться до Совєтського Союзу і вимагає, щоб совєтський уряд визнав за ним право зректися совєтського підданства, адже таке право зарезервоване за кожною людиною на підставі 15/2 параграфу Деклярації ОН про Людські Права.

У згаданому листі д-р Борис Доценко називає СССР тоталітарною державою з антигуманною ідеологією, де всім керують і все контролюють комуністична партія й КҐБ: „60% всього прибутку в СССР іде на потреби армії та шпигунства, щоб розкладати й руйнувати вільний світ". Автор листа обвинувачує ЦК КПСС і уряд СССР в підтримуванні „великоросійського шовінізму" і вважає, що СССР повинен віддати Китаєві загарбані ще за царів землі.

В тому ж листі розповідається, що перед тим, як стати совєтським маршалом, К. Рокоссовський був міністром оборони сателітної Польщі. Коли в 1956 р. армія здавила антикомуністичне й антимосковське повстання в Угорщині, почались розрухи і в Польщі. В колах польського сателітного уряду почала формуватися група, щоб домагатись „більшої незалежности від Росії", але про це довідався К. Рокоссовський, викликав тих членів польського уряду і сам їх перестріляв. Після цього, — сказано в листі д-ра Б. Доценка, — Рокоссовського викликано в Москву, і там він став заступником міністра оборони ССCР. Автор листа описує також заворушення, що були за Хрущова в Новочеркаську і Свердловську, де частини совєтської армії відмовились стріляти на своїх людей-трудящих, але їх замінили частинами КҐБ.

„В СССР, — пише д-р Б. Доценко, — провадиться совєтська політика заохочування жидів, щоб вони їхали й жили в Україні і там змагались із українцями, фактично провадиться антисемітська політика". За „українськими директорами" стоять кілька росіян — заступників, які насправді всім керують і призводять до антисемітських виступів. Тому жиди в Україні стероризовані і вважають, що краще записуватися й подавати себе за росіян або українців, але не за жидів. Д-р Б. Доценко стверджує, що ув'язнюван-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Д-р Сергій Наклович

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА ОСНОВОПОЛОЖНИКОВІ ПЛАСТУ

Відень. — Пласт поставив своєму засновникові, „пластовому Батькові" Дротові пам'ятник за проєктом архітекта ст. пл. Юрія Савицького з Ню Йорку, якому жюрі признало 1 нагороду у висоті 500 дол. Пам'ятник виконала фірма Гавзнера у Відні. Цей єдиний модерний пам'ятник відрізняється на цвинтарі від усіх інших. Жаль лише, що дерева дещо його закривають.

З Америки прибуло 140 пластунів і пластунок, щоб звеличати пам'ять свого Основоположника. Враз з ними прибуло ще 7 старших пластунів під проводом пл. сен. Дам'яна Ліщинського, який був провідником групи. Крім цього прибуло ще багато пластунів окремо та група пластунів з Німеччини під проводом голови Крайової Пластової Старшини о. мітрата Михайла Коржана.

Програмою свята керував заступник голови ГПБ ст. пл. Павло Дорожинський. Приблизно 220 пластунів брало участь в посвяченні пам'ятника.

Організацією свята займалася ст. пл. Марта Гірняк-Восвідка, а помагав їй муж ст. пл. Ігор Восвідка. В посвяченні взяло участь приблизно 300 осіб, а коли відчислити 220 пластунів, то лише коло 80 осіб, отже невелика частина громадянства прибула на свято, бо віденське громадянство не було повідомлене поштою, як це звичайно робиться у Відні. Навіть наші суспільно-громадські організації, які Покійний Дрот очолював і в яких працював, не були поінформовані про посвячення. Організатори імпрези не звернулися до громадянства, мовляв вистачить оголошення в пресі. Відень не село, і хоч о. парох також заповів у церкві, лише мала частина довідалася, яка ходить до церкви. Не зважаючи на вакаційний час, було багато таких, які нікуди не виїхали і були б радо прийшли. Але що ж? Не знали.

Саме свято започатковано в неділю 16 серпня ц.р. Службою Божою в церкві св. Варвари за спокій душі сл. п. Дрота, яку відслужив місцевий парох, о. д-р Олександер Остгайм-Дзерович. Він же відправив панахиду. Співали пластуни, пластунки і всі присутні. Церква була заповнена пластунами й пластунками в чудових одностроях, що робило дуже гарне враження. Це вже давно наша маленька церковця не гостила нараз у своїх мурах стільки нашої української молоді.

По закінченні відправи всі вирушили автами й автобусами на Центральний Цвинтар. Точно о год. 14 збірка пластунів при цвинтарній брамі. Формується похід. Попереду віденський о. парох а за ним у першій трійці Дружина Дрота, пані Ірина Тисовська, о. мітрат Михайло Коржан і містоголова ГПБ мгр Павло Дорожинський. В другій трійці представники громадянства під проводом голови Координаційної Ради Українських Організацій Австрії мгра Юліяна Костюка. Відтак маршували пластунки, а за ними пластуни. Позаду йшли неуніформовані пластуни і громадянство. Похід розтягнувся дуже довго й чужинці з подивом дивились на нашу молодь, при цій нагоді довідуючись, що це українські пластуни з'їхалися із усіх усюдів, щоб віддати честь і шану своєму незабутньому Основоположникові-Дротові.

Коли вже всі зібралися над могилою, зложено вінки від дружини і сина Дрота, від пластунів та від громадянства. Опісля відправив панахиду, посвятив пам'ятник і виголосив слово о. парох д-р О. Остгайм-Дзерович. Відтак голова КРУОА мгр Юліян Костюк промовляв від українського громадянства. Він підкреслив велике значення і заслуги Пласту для українського народу, цієї кузні характерів, засновником якої був сл. п. Дрот, сам людина великих чеснот, патріот і великий громадський діяч. Як приклад для наслідування подав о. д-р Остгайм-Дзерович теж нашого Первоієрарха, Верховного Архиєпископа, Кардинала Кир Йосифа Сліпого, людину кришталевого характеру і високих чеснот. Пластуни, сказав він, повинні собі брати за взір цих великих українців і виховуватися на добрих і стійких патріотів, непохитних оборонців свого народу і своєї Церкви згідно з кличем Бог і Україна.

Від колишніх учнів сл. п. проф Тисовського з Академічної гімназії у Львові промовляв віденський адвокат д-р Роман Сас-Залозецький, а на кінці виголосив промову від ГПБ і всіх пластунів пл. сен. о. мітрат Михайло Коржан. Він зазначив, що на чужині Пласт, велике діло Дрота, цвіте і розвивається, доказом чого є хоч би понад 7 тисяч пластунів у вільному світі, а на батьківщині, на Україні Пласт большевицьким окупантом заборонений.

Із-за обмеженого часу більше ніхто не міг промовляти. Лунає команда „струнко", і пластуни співають пластовий гимн. В їх імені промовляє юнак Тарас Лончина, син кол. голови Січі Богдана Лончини, заявляючи вірність пластовим ідеям. Далі „пластовий обіт", збірна рецитація всіх пластунів, пісня „При ватрі". Похід фотографовано безліч разів, а посвячення пам'ятника д-р Роман Лебедович з Грацу зафільмував.

Опісля всі пластуни вирушили до поблизького ресторану на обід, де заздалегідь замовлено велику залю. З ними засіли до обіду пані Ірина Тисовська і представники громадянства з мгром Юліяном Костюком, головою КРУОА на чолі.

Після обіду відбулася офіційна зустріч Дружини Дрота з пластунами. Вдову представив о. мітрат М. Коржан і передав їй пластове відзначення. Пані Тисовська щиро подякувала передусім ГПБ і всім тим, які займалися побудовою пам'ятника для її мужа, за пам'ять про Дрота та за всі пожертви, якими здвигнено цей гарний пам'ятник. На закінчення зустрічі присутні відспівали пластову пісню „Гей, гей, це гори Карпати". Можна було радіти, дивлячися на нашу пластову молодь, на тих дівчат і хлопців, які так гарно говорять по-українськи, хоч виховані на чужині, які так гарно репрезентують нас перед чужинцями, всюди підкреслюючи, що вони — українці. Це дійсно велика заслуга Пласту, що він не дає денаціоналізуватися нашій молоді.

Свято посвячення пам'ятника дійсно вдалося і сподобалося не лише нашим, але й чужинцям.

На кінці ще одно питання: чому організатори свята не повідомили про цю імпрезу ні австрійську телевізію, ні пресу, ні австрійських скавтів? Це була дуже добра нагода нав'язати зв'язки з австрійською молоддю і віденцями. Цієї нагоди не використано, а дуже шкода не

Закінчення на стор. 4-ій

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА

(3)

Під кінець другої пленарної сесії Конґресу 21 серпня учасники оформили чотири комісії з пляном перевести ґрунтовнішу дискусію над окремими проблемами, а разом з цим намітити резолюції. Комісії мали застановитися над такими питаннями:

— Сучасна Україна
— Український студентський рух
— Українське церковне життя
— Світовий Конґрес Вільних Українців і український громадський сектор за межами України.

Праця зазначених комісій продовжувалася 22 серпня і ввечері того ж дня на пленарній сесії були подані до відома проєкти резолюцій. Найбільш активною [illegible] ви-сельною була комісія, яка застановлялася над проблемами українського студентського руху на сучасному етапі (працями комісії проводив Р. Петришин). На цій комісії відбулася конфронтація поглядів на ролю і місце студентства в житті суспільности, а також на форми і методи праці студентських організацій, в тому числі студентської централі — ЦЕСУС-у. Комісія прийшла до висновку, що є необхідним змінити характер праці студентської централі а [illegible] поширити її функції й компетенції. Досі, як відомо, ЦЕСУС мав виконувати ролю тільки координаційного осередку з досить обмеженими можливостями для безпосередньої діяльности.

Підставою для дискусії в рамках комісії, яка розглянула положення в Україні і відношення до сучасної там дійсности збоку українського студентства у західньому світі (комісію очолював А. Гайдамаха), була доповідь д-ра К. Савчука. У своїх висновках комісія наголосила факт спротиву в Україні російській колоніяльній і русифікаційній політиці та висловилася за те, що українська академічна молодь у західньому світі повинна не тільки активно цікавитися подіями на українських землях, а й робити все можливе, щоб допомогти своєму народові у його змаганнях до волі і політичної незалежности.

На потребу єдности серед українських Церков і плекання справжнього духу екуменізму звернула увагу комісія, яка обмірковувала питання, пов'язане з українським церковним життям (голова комісії — Іна Гікава). Комісія звернула увагу на нездоровий стан на відтинку окремих наших Церков і на брак щирого прагнення до співпраці. Комісія висловилася за те, щоб були продовжувані заходи для суцільного об'єднання і організаційного завершення окремих наших Церков.

Питанням нашого громадського життя та місця в ньому українського студенства займалася комісія під головуванням О. Воловини. Комісія визнала за необхідне, щоб пожвавлення і скріплення нашого громадського сектору відбувалося шляхом залучування до праці та відповідальности молодого покоління, зокрема академічної молоді. Комісія визнала незадовільним існуючий стан, зокрема на відтинку молодіжних організацій, де в проводах далі є люди старшого віку і де до відповідальности не допускається молоді. Ствердивши, що українське суспільство знаходиться в переломовому періоді, коли до голосу приходить молоде покоління, яке народилося й виросло за межами України, комісія висловила побажання, щоб це передання відповідальности в руки молодого покоління відбулося нормальним порядком і щоб старше покоління, яке відходить, зрозуміло потребу такої зміни і її своєчасности. Комісія висловилася за чітке відмежування політично - партійних чинників від громадського життя, яке, на гадку комісії, „не повинно бути полем змагання політичних партій", і висловила ряд побажань до Світового Конґресу Вільних Українців щодо наладнання організаційних питань у громадському секторі.

Запропоновані комісіями резолюції були розглянені і передискутовані на пленарній сесії 24 серпня і з меншими чи більшими змінами та доповненнями схвалені.

Демонстрація перед совєтським консулятом

Щоб якнайвиразніше заманіфестувати відношення до совєтського тоталітарного режиму в Україні та запротестувати проти русифікації, безправних арештів, заслань та колоніяльної політики Росії в Україні, Конґрес ЦЕСУС-у вирішив влаштувати перед совєтським консулятом у Монтреалі демонстрацію.

Демонстрацію визначено на вечір 23 серпня. Учасники Конґресу зібралися перед будинком Меґґільського університету, звідки походом пройшли вулицею Шербрук під будинок совєтського консуляту. На чолі походу студентки і студенти несли чорну домовину, яка символізувала Совєтський Союз. За домовиною маршувала колона студентів з транспарентами й прапорами.

Біля совєтського консуляту студенти влаштували віче з промовою, а відтак продовжували похід. На закінчення демонстрації перед брамою консуляту принесену домовину спалено разом із совєтським прапором. Демонстрація знайшла відгук в радіо, телевізії та в пресі.

Нові керівні органи ЦЕСУС-у

Відповідно до рекомендації Номінаційної Комісії, Конґрес вирішив перевести Централю ЦЕСУС-у на 1970-73 роки до Канади, і тому до Управи ЦЕСУС-у обрано в більшості представників українського студентства з Канади. Головою ЦЕСУС-у обрано Олега Романишина, секретарем Зенона Зварича, референтом преси та інформації Дарію Антонишин (всі з Канади). Касиром обрано Квітку Семанишин (ЗСА), а референтом зовнішніх зв'язків Йосипа Рошка (Европа). До Управи згідно з постановами статуту ЦЕСУС'у входять, як заступники голови, голови крайових студентських союзів та центральних управ ідеологічних товарист. До Товариського Суду увійшли: Андрій Чорнодольський, Андрій Гайдамаха, Олег Воловина, Богдан Кравченко та Орест Новаківський. До Контрольної комісії обрано: Богдана Футея, Анну Ластовецьку, Степана Кузя, Романа Петришина та Юрія Кульчицького.

Конґрес прийняв постанову про те, що в осідку Централі ЦЕСУС'у нова Управа

(Закінчення на стор. 4-ій)

Пластова Ватра

РІК XVII. Ч. 6 (119)

НАПЕРЕДОДНІ ДВОХ ВАЖЛИВИХ ПОДІЙ У ЖИТТІ ПЛАСТУ: ЗАКІНЧЕННЯ ПЛАСТОВОГО КОНГРЕСУ ДРУГОГО І ВІДБУТТЯ П'ЯТОГО ЗБОРУ ПЛАСТОВОЇ СВІТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ, ЗАКОНОДАВЧОЇ АСАМБЛЕЇ ПЛАСТУ.

КІНЦЕВА СЕСІЯ ПЛАСТОВОГО КОНҐРЕСУ ДРУГОГО

Пластовий Конґрес Другий (ПДК), що має закінчитися саме кінцевою Сесією в днях 4 і 5-го вересня 1970 р. в Торонті — триває уже п'ять років.

Головна Пластова Рада проголосила відбуття ПДК через свою виконну установу, Головну Пластову Булаву окремим зверненням до Пластунів і Пластунок Світу з датою: „Вовча Тропа, 21-го серпня 1965 року" („Вовча Тропа" — це назва найбільшої пластової оселі в East Chatham, N.Y., біля Albany, N.Y., ЗСА).

„Завданням ПДК", — читаємо в зверненні — „є критична аналіза виконання напрямних із 1948 року [Пластового Конґресу Першого] і з'ясування відношення Пласту до сучасної дійсности українського життя, щоб на цьому тлі накреслити напрям нашої організації та її можливостей на майбутнє".

При кінці грудня 1966 р. відбуто в місті Albany, стейт Ню Йорк, Першу Сесію ПДК, на якій накреслено напрям Пласту. Тоді саме проголошено основну проклямацію:

„Ми пластуни хочемо затримати національну-етнічну ідентичність української спільноти поза межами України і послідовно її розбудовувати для сповнення завдань в службі Україні" (т. зв. „Перша Рекоменація").

Отож Пласт, який своїм завданням останньо на Рідних Землях ставляв — крім питомого Пластові школення характерів — підготовляти молодь до визвольного змагу, — поширив свої завдання в обличчі небезпеки денаціоналізації.

Новим своїм завданням Пласт поставив підготовляти молодь до боротьби за українську душу, за затримання національної свідомости української спільноти в світі. Цьому поширеному завданню, його інтерпретації, підшуканні засобів, устійненні методів дії — Конґрес присвятив дальших три і пів року праць.

І ось 5-го вересня 1970 р. Головна Комісія Пластового Конґресу Другого приходить перед пластовий загал з вислідами своїх дослідчих праць. Вона предложить учасникам Кінцевої Сесії до розгляду 75 далекойдучих рекомендацій. Вони зібрані, разом зі звітами з праці, в чепурній, 91-сторінковій „зеленій книжці"'. Кожна рекомендація є підтримана коротким обґрунтуванням, а часто й додатковими поясненнями. Обґрунтування відкликуються до численних праць ПДКонґресу, що були читані на семінарах Головної Комісії або Крайових Комісій, чи писані з інших нагод. Вони вичислені в „Бібліографії". Назв понад двісті. З так опрацьованим матеріялом провід ПКДругого приходить на Кінцеву Сесію.

Учасниками Сесії будуть в більшості делеґати, що їх загал членства вибрав на П'ятий Збір Конференції Українських Пластових Організацій, який відбуватиметься безпосередньо після Сесії.

Учасники, що мають вже на руках „Зелену книжечку", вискажуть свою опінію, котрі з Рекомендацій подати до схвалення на КУПО без змін, котрі зі змінами, а котрі передати до дальших студій. *(а.м.м.)*

Від Редакції:

Сьогоднішнє число „Пластової Ватри" присвячуємо майже вповні кінцевій Сесії Пластового Конґресу Другого та П'ятому Зборові Конференції Українських Пластових Організацій, що відбуваються в днях від 4-го до 7-го вересня 1970 р. в Торонті, Канада.

Ввесь біжучий матеріял, зокрема звіти з таборів, відкладаємо до наступних чисел „Пл. Ватри".

Технічні інформації про Конґрес і П'ятий Збір КУПО

5-ий Збір КУПО та кінцева сесія Пластового Конґресу Другого відбудеться в Seawey Towers Motor Hotel, 2000 Lake Shore Blvd. West, Toronto 3, Ont., Canada, телефон (416) 763-4521, в часі від 5-го до 7-го вересня 1970 року.

Оплати: реєстрація делеґатів на 5-ий Збір КУПО і кінцеву сесію ПКД — $10.00.

Реєстрація гостей не-делеґатів — $5.00.

Святочна вечеря: учасники сесії ПКД і Збору КУПО, члени УПС і Пластприяту — $10.00; члени УСП — $7.50; вступ на забаву — $3.00.

Учасників 5-го Збору КУПО обов'язує святковий, цивільний одяг з пластовою лілейкою.

5-ий Збір КУПО є внутрішньою пластовою імпрезою, призначеною лише для членів Пласту.

Господарем і відповідальним на місці за організацію обох імпрез є Крайова Пластова Старшина Канади, згл. покликана до цього організаційна комісія, яку очолює пл. сен. Омелян Тарнавський. Адреса КПС Канади є "Plast", Ukrainian Youth Association of Canada, National Executive, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ont., Canada, телефон (416) 769-99998.

З уваги на короткий час, призначений на дискусію над звітами в програмі Конґресу й 5-го Збору КУПО, просимо делеґатів точно прочитати і продискутувати з членством, яке вони будуть репрезентувати, книжку рекомендацій та Звіт Головної Пластової Булави. Матеріяли розіслані делеґатам заздалегідь.

ЗГОЛОШЕНІ ЗАОКЕАНСЬКІ ДЕЛЕҐАТИ

Делеґати з КПО-Англія: пл.сен. Анна Гарасимович, пл.сен. Ольга Пендюк, пл. сен. Микола Попович.

Делеґати з КПО-Арґентина: пл. сен. Олег Воловина, ст.пл. Христина Гнатишин, пл.сен. Ярослав Липинський.

„ПЛАСТОВА ВАТРА"

Видає: Крайова Пластова Старшина в ЗСА

Редаґує: Колеґія.

Всі матеріяли просимо слати: „Пластова Ватра" c/o Plast, Inc., 140-142 2nd Ave., New York, N.Y. 10003

П'ЯТИЙ ЗБІР КУПО

(амм). — Між пластунами й їхніми батьками й приятелями принялася назва КУПО на означення найвищого законодатного тіла Пласту в світі. Насправді ці букви означають „Конференція Українських Пластових Організацій", а щойно збір цих організацій є найвищим органом Пласту. Збори КУПО відбуваються щотри роки, й саме 6 і 7 вересня 1970 р. відбудеться в Торонті П'ятий Збір.

Останній, Четвертий Збір відбувся 1 і 2 січня 1967 р. в Albany, N.Y. На ньому схвалено й проголошено Основну Проклямацію, т.зв. Першу Рекомендацію Пластового Конґресу Другого, якою надано новий напрям праці Пласту, пристосований до найбільш життьових потреб української спільноти в світі, до протиставлення себе денаціоналізації молодих поколінь.

Передаючи дальше розроблення плянів і метод дії за новим напрямом обраній на Зборі Головній Комісії ПКД, очоленій пл. сен. Атанасом Фіґолем, Четвертий Збір відклав важливіші схвалення до П'ятого Збору, на якому відомі вже були б вислід праці і дальші рекомендації Конґресу.

Ревізію статуту КУПО передано тричленній Комісії (пл.сен. Осип Бойчук і пл. сен. Тарас Дурбак, ЗСА та пл.сен. Андрій Тершаковець, Канада), а справу підготови вибору Начального Пластуна Головній Пластовій Раді (ГПР), яка між зборами КУПО є найвищою пластовою владою. Виконним органом Збору й Ради є Головна Пластова Булава (ГПБ).

Четвертий Збір КУПО обрав головою ГПР пл.сен. Юрія Старосольського, а головою ГПБ пл.сен. Юрія Ференцевича. Вони обидва будуть звітувати на П'ятому Зборі в Торонті.

Вибір Начального Пластуна відложено до Збору КУПО

З Головної Пластової Ради повідомляють, що заповіджений раніше вибір Начального Пластуна відложено до рішення Зборів КУПО у вересні 1970 року.

ПІДСУМКИ І ДУМКИ НА МАЙБУТНЄ

Від Редакції: Понижче містимо виїмки з кінцевого розділу „Звіту Головної Пластової Булави" за час від 2-го січня 1967 до 31-го березня 1970 р. Приємно читати, як звітуючи Провід Пласту докорінно аналізує наявний стан організації й як відкрито, по-пластовому, зупиняється на недоліках. Напевно Збір КУПО радитиме, як ці недоліки виправити.

1. Відношення ГПБулави до поодиноких країв, а в першу чергу КПСтаршин не є ані задовільне, ані логічне. Згідно із обов'язуючим статутом КУПО, ГПБулава має в першу чергу дбати про одність Пласту у вільному світі — значить її доручення мають бути респектовані й виконувані, як доказ підпорядкування найвищому пластовому проводові, який є вибираний демократичним способом делеґатами країв на Зборі КУПО.

У практиці усі КПСтаршини діють автономно, а доручення ГПБулави виконують звичайно тоді, коли це потрібне для інтересу даного краю.

2. Згідно із статутом, а передусім резолюціями Збору КУПО, ГПБ в останній каденції мала великі й поважні завдання, які вимагали широкого досвіду, послідовности й глибокої застанови. Видавані на швидку руку доручення, правильники, виховні матеріяли, можуть лише викликувати непорозуміння та погані наслідки на довшу мету. До цих завдань ГПБулави, згідно із теперішнім статутом, має замалу скількість діловодів, а новий, за виїмком одної особи, склад, вимагав довшого часу для втягнення і зрозуміння своїх завдань.

3. Незвичайно важливим у кожній добрій співпраці є вдержування правильного і живого контакту та взаємного інформування. Брак доброї комунікації серед пластового членства від найвищого проводу до найменших клітин є постійним недоліком, який існував також у звітовому часі. Видається конечним мати завчасу визначену людину у кожній КПСтаршині для зв'язку із ГПБулавою, а рівночасно таку і у складі ГПБ, що пильнувала б постійного контакту письмовою дорогою та старалася також про контакт особистий.

4. У звітовому часі ми ствердили, що не додержується не лише біжучих доручень ГПБ, але також існує навіть на рівені КПСтаршин непоінформованість і незнання обов'язуючих приписів і правильників. Це сприяє свобідній їх інтерпретації й захитанні одности Пласту.

Найкращою розв'язкою було б видання одною книжкою усіх обов'язуючих законів, що повинно тепер, після закінчення праць ПКД, бути дуже на часі.

5. Щораз частіше завважується в поодиноких краях здорове бажання селекції нашого членства. Поставлення наголосу на якість і прочищення рядів УПС, УСП та старшого юнацтва вже поволі проходить — однак найкраще тоді, коли ця реакція на існуючий стан пробуджується таки у самого членства.

6. Останні два-три роки принесли величезні зміни у загальному підході до життя зокрема молоді і вони, як бачимо, витиснули своє п'ятно і на пластовій організації. Поміч й співпраця батьків та української громади для вдержання нашої молоді у рямцях українського життя є більше потрібна, як колинебудь досі. На жаль, ні одні, ні другі, не є, здається, вповні свідомі поваги ситуації.

Виховний ідеал української людини, прийнятий аплявзом на пленумі Світового Конґресу Вільних Українців, а який випрацювано на Виховно-Освітній Сесії, досі не дав багато реальних наслідків у дії центральних українських установ.

Тільки при зусиллі усіх, а не одиниць, зможемо дальше вдержати у нашої молоді українську ідентичність, а з нею і Український Пласт.

Хочемо і просимо допомоги цілого суспільства, а зокрема:

1) Наш апель до Українських Церков!

2) Наш апель до політичного сектора!

3) Наш апель до громадського відтинка української спільноти!

4) Наш апель до кожної української ЛЮДИНИ, до кожної української матері!

5) Наш апель до української ґенерації!

Ходім усі разом — це наш спільний, сміливий ВИЗОВ МАЙБУТНЬОМУ.

(Із „Бюлетеню Першої Сесії ПКД" 30 грудня 1966 р. Албані)

З РЕКОМЕНДАЦІЙ ПДК

Від редакції: Передруковуємо деякі рекомендації Підкомісії Довкілля, щоб дати читачам уяву, як оформлені рекомендації і про що в них говориться.

РЕКОМЕНДАЦІЯ ч. 2-13: Пласт є міжконфесійною організацією, але світоглядово спирається на християнських засадах, і тому закликає своїх членів до активного практикування релігії чи віровизнання свого обряду. Пласт, як організація, піддержує й допомагає тим Церквам, що провадять свою працю в українському дусі.

Обґрунтування: „Пластун є вірний Богові і Україні"; ми часто заохочуємо, навіть вимагаємо від своїх членів живої участи в релігійному житті. Одначе, українці є приналежні до різних віровизнань, а Пласт є загально-український, тому він не може бути ні католицький, ні православний, ні протестантський, а дійсно міжконфесійний, з толерантністю і вирозумінням до віровизнання кожного нашого члена. Не сміємо фаворизувати одну чи другу конфесію, бо тоді Пласт став би організацією лише частини нашого народу. Пласт, як організація, старається допомагати в праці українських Церков. Але такі церкви є різні, не всі є насправді українськими, бо ж не всі працюють для збереження почуття української етнічної приналежности поміж своїми парафіянами. Ми не забороняємо нашим членам належати до тієї Церкви, до якої вони бажають — це вибір кожного члена. Але, як організація, ми допомагаємо лише тим Церквам, які є насправді українські — тільки така розв'язка є згідна з духом першого обов'язку пластуна: „бути вірним Богові і Україні".

РЕКОМЕНДАЦІЯ ч. 2-14: Пласт стоїть на суворих засадах понадпартійности. Молодь УПН і УПЮ охоплена в Пласті не сміє брати участи в партійному житті. Повнолітніх членів Пласту, занґажованих політично, закликаємо вводити принципи єдности, толерантности й співпраці в організаціях, до яких вони належать. Пластуни є незалежні від політичних впливів у своєму відношенні до Пласту і в своїй пластовій діяльності; згідно із давніми пластовими традиціями — не побажано, щоб одиниці займали, рівночасно, ключеві позиції в Пласті і в політичних угрупуваннях.

Обґрунтування: Ця рекомендація підкреслює традиційну пластову понадпартійність. Ми вважаємо, що новаки й юнаки є ще замолоді, щоб брати участь у партійнім житті. Вони ще не мають своєї власної думки, а звичайно підпадають під вплив індоктринації, яка залишає їх односторонніми, в їхнім підході до політичних проблем, на ціле життя. Зате дорослі члени Пласту можуть і повинні брати участь в усіх аспектах українського громадського життя, отже і в політичному. Там вони повинні вводити ті принципи толерантности і загально-українського патріотизму, які набули під час виховання в Пласті. Одначе Пласт, як організація, не сміє бути під впливом однієї якоїсь партії, чи угрупуваннях, бо тоді він став би організацією лише частини української молоді, а не загально-українською. Треба дуже вважати, щоб українське суспільство не ідентифікувало пластової організації, чи якоїсь її частини, із якоюнебудь українською політичною партією, чи контроверсійним угрупуванням.

РЕКОМЕНДАЦІЯ ч. 2-11: Пласт на кожному кроці старається ввести єдність в українську спільноту в діяспорі, зокрема, простягає руку дружби до інших молодечих і студентських організацій, і старається тісно співпрацювати з ними, прямуючи до спільної мети — виховання української молоді.

Пояснення: Від самого початку свого існування Пласт поставив собі завдання: ввести в українську спільноту єдність, толерантність, вирозумілість, почуття „чесної гри"; тих прикмет так дуже нам завжди потрібно. Зокрема тепер, в умовах діяспори та численних розколів в українській громаді, в секторах конфесійному і політичному Пласт має історичне покликання працювати для введення в нашу спільноту єдности й братерства. Ми повинні працювати тут і, як поодинокі особи, і як організація. Зокрема, щоб не бути голословними, а дати приклад українській громаді, ми мусимо нав'язати якнайтісніші вузли дружби із всіми іншими українськими молодечими організаціям.

РЕКОМЕНДАЦІЯ ч. 2-12: Пласт є свідомий того, що велика частина української молоді не є охоплена ніякими молодечими організаціями. Тому закликає інші українські організації й координаційні центри притягнути до українського суспільного життя якнайширші кола української молоді. В тій праці Пласт їм активно допомагає.

Пояснення: Більше, як половина молоді українського походження, зокрема та молодь в діяспорі, яка не володіє добре українською мовою, не є охоплена ніякими українськими організаціями. Це велика втрата; через те ми чисельно малієм з покоління в покоління, а багато розумних і корисних людей, навіть світової слави, є втрачені для України. Пласт не є всилі охопити всю молодь; в нас немає на те виховників. Але з другої сторони ми не сміємо вмити собі від цього рук і сказати, що „наша хата скраю". Пласт в минулому спричинився до розбудови інших молодечих організацій, мусить робити це й в майбутньому, допомагаючи в розбудові сітки відповідних українських установ, які охопили б якнайширші круги молоді українського походження. Зокрема, поодинокі пластові сеньйори і старші пластуни, активні в українському громадському житті, повинні подбати, щоб різні українські установи зайнялись цією справою.

РЕКОМЕНДАЦІЯ ч. 2-06: Пласт стверджує, що родина є підставою і найважливішим чинником у морально-релігійному і національно-етнічному вихованні дитини. Тому слід присвятити більше уваги на співпрацю із батьками нашої молоді, як теж на підготування до цього важкого завдання молодих подруж.

Пояснення: Пласт лише доповнює виховання дитини, — найважливіше виховання та систему вартостей кожна дитина виносить з хати. Пласт, до певної міри, підтримує зв'язок із батьками нашої молоді через Пластприят. Але це не завжди вистачальне. Треба більше активно впливати на батьків: давати їм доповіді, матеріяли, тощо. Потрібно розпочати також систему інструкцій (головно в старшому пластунстві) для молодих людей, які незабаром стануть батьками нових українських дітей. Це повинно бути частиною пластової програми для того віку.

„Пласт будує на українській культурі свою виховну програму"

(Із Рекомендацій Підкомісії Довкілля)

РЕКОМЕНДАЦІЯ ч. 2-02: Організація Пласт займається виробленням характеру, світогляду та української ідентичности в молоді, вважаючи, що лиш чесні й характерні та провідні одиниці можуть бути корисними членами своєї спільноти.

РЕКОМЕНДАЦІЯ ч. 2-03: Пласт плекає активно українську культуру й будує на ній свою виховну програму.

РЕКОМЕНДАЦІЯ ч. 2-04: Засадничою вимогою приналежности до Українського Пласту є володіння українською мовою та її вживання. Всі пластові зайняття провадяться виключно в українській мові.

РЕКОМЕНДАЦІЯ ч. 2-05: Пласт уважає Україну за невичерпне джерело української культури. Тому, щоб вдержати українську свідомість поміж пластунами, пластовий виховник повинен бути завжди ознайомлений із подіями і станом у сучасній Україні.

Кінцева Сесія Пластового Конґресу Другого

Програма:

П'ятниця — 4 вересня 1970 р.:

5:00 — 8:00:
Реєстрація учасників

8:00 — 8:30:
Святочне відкриття Сесії:
1. Слово голови ГПРади
2. Молитва
3. Пластовий гимн
4. Покликання Президії
5. Принятя програми Сесії

8:30 — 10:00:
Засідання в Підкомісіях:
1. Ідеологічній
2. Довкілля
3. Методики
4. Устрою

10:00:
Закриття засідань

Субота — 5 вересня 1970 р.:

8:30 — 1:00:
Пленум Сесії:
1. Загальний погляд на працю, проблематику й досягнення Конґресу, — реферує голова Головної Комісії ПКД.
2. Проблеми й рекомендації Підкомісій:
а) ідеологічної
б) довкілля
в) методики
г) устрою
— реферують голови підкомісій чи їхні заступники.
3. Запити й дискусія

1:00 — 2:30:
Перерва на обід

2:30 — 4:00:
Продовження дискусій в Підкомісіях

4:00 — 5:00:
Засідання Головної Комісії ПКД

5:00 — 6:00:
Пленум Сесії:
Принятя рекомендацій на схвалення 5-м Збором КУПО

6:00:
Закриття Конґресу

5-ий Збір Конференції Українських Пластових Організацій

Програма:

Неділя — 6 вересня 1970 р.:

8:00 — 9:00:
Служби Божі в українських кат. і правос. Церквах

10:30 — 10:45:
Відкриття 5-го Збору КУПО. Пластовий гимн

10:45 — 11:00:
Покликання почесної і вибір ділової президії Збору

11:00 — 11:15:
Принятя порядку нарад

11:15 — 11:30:
Одобрення і евентуальне доповнення комісій: номінаційної, статутової, конґресової, верифікаційної, виховної, бюджетової, резолюційної, комісії для справ УПС і комісії для справ УПС

11:30 — 11:45:
Додатковий звіт голови Головної Комісії ПКД

11:45 — 12:00:
Додатковий звіт голови ГПБулави

12:00 — 12:15:
Додатковий звіт голови ГПРади, а зокрема звіт з перевірки діяльности ГПБ і Гол. Комісії ПДК та внесення на відпущення органів КУПО (ГПБ і ГК ПКД)

12:15 — 12:30:
Звіт Верифікаційної Комісії з перевірки протоколу 4-го Збору КУПО та мандатів делеґатів на 5-ий Збір КУПО

12:30 — 1:30:
Дискусія над звітами та схвалення відпущення органам КУПО (ГПБ і ГК ПКД)

1:30 — 3:00:
Обідова перерва

3:00 — 6:30:
Наради Комісій

6:30 — 8:00:
Перерва на вечерю

8:00 — 9:30:
Принятя рекомендацій Головної Комісії ПКД

9:30 — 10:30:
Сходини сеніорів, учасників Збору КУПО
Сходини старшого пластунства, учасників Збору КУПО

10:30:
Закриття денних нарад

Понеділок — 7 вересня 1970 р.:

9:00 — 9:45:
Роздача відзнак вищих пластових відзначень

9:45 — 10:15:
Звіт бюджетової комісії і принятя бюджету

10:15 — 11:00:
Звіт номінаційної комісії та вибір нового проводу

11:00 — 12:30:
Звіт резолюційної комісії та схвалення резолюцій

12:30 — 12:45:
Слово представників нових керівних органів КУПО

12:45 — 1:00:
Закриття 5-го Збору КУПО
Гимн Закарпатських Пластунів
Молитва

Головна Пластова Булава звітує

(О.Л-ий). — Головна Пластова Булава видала друком свої звіти, подаючи на 64-ох сторінках обширний огляд праці та стану Пластових Організацій у шости країнах вільного світу за час своєї каденції від 2-го січня 1967 до 31-го березня 1970 р. Цей звіт, як теж проєкт зміни статуту КУПО, пропонований Статутовою Комісією, переслано всім Крайовим Пластовим Старшинам та уповноваженим учасникам 5-го Збору КУПО. Рекомендуємо всім учасникам Конгресу і Збору КУПО заздалегідь точно познайомитися із змістом звіту Головної Пластової Булави, проєктом зміни статуту КУПО, як проєктом Статутова Комісія та рекомендаціями Головної Комісії ПКД.

На підставі звіту ГПБулави, Пластові Організації у всіх 6-ти країнах, де вони діють, нараховували на день 31 грудня 1969 р. разом 7,355 осіб членства, з того Австралія — 882, Англія — 244, Аргентина — 110, Німеччина — 166, Канада — 1,590 і Америка (ЗСА) — 4,363.

Звіти всіх членів Головної Пластової Булави цінні особливо тим, що подають не лише огляд пророблених праці, але також стан і критичну аналізу різних актуальних проблем, успіхів і недоліків у співпраці поодиноких країв та підсумки й думки на майбутнє.

„Зелена книжка"

Так для скорочення заради пластуни назвали книжку: „Пластовий Конгрес Другий — Звіти і Рекомендації" — накладом Головної Комісії ПКД, Ню Йорк - Торонто, липень 1970 р., мала 8-ка, друк офсет, ст. 91, ціна 2 доляри. Можна замовляти через Plast, Inc., 140-142 Second Avenue, New York, N.Y. 10003.

На її зміст складається:

1. Преамбль: За усучаснення Пласту й утривалення його в діяспорі;
2. Слово перед закінченням ПКД — А. Фіголь;
3. Хроніка праць ПКД — зібрав А. М. Мілянич;
4. Звіт діючого голови — Т. Самотулка;
5. Звіти Підкомісій: (а) Ідеологічної (Ганна Коренець); Довкілля (Любомир Онишкевич); (в) Методики (Еміль Грималяк); (г) Устросвої (Я. Гарасимів).
6. Рекомендації Підкомісій: (а) Ідеологічної (9 рекомендацій); (б) Довкілля — 21; (в) Методи — 20; (г) Устросвої — 14; (г) Рекомендації в справах видавництв — 9.
7. Бібліографія — 206 назв (зібрав А. М. Мілянич).

Із Звернення Крайової Пластової Старшини ЗСА

Дорогі Пластунки і Пластуни!

Перед нами дві важливі події, дві зупинки у нашій пластовій мандрівці. Перша — це Кінцева Сесія Пластового Конгресу Другого, а друга — це 5-ий Збір Конференції Українських Пластових Організацій.

Участь у них відкрита для всіх членів УСП, УПС і Пластприяту.

Ці дві події — дуже важливі і будуть мати великий вплив на майбутнє Пласту.

Звертаємося до Вас — пластунів-делегатів та учасників Сесії ПКД і Збору КУПО підходити до усіх справ дуже серйозно в часі сесій в Торонті, виказати максимум доброї волі, задержати пластову поставу та вести Ваші дискусії до повного успіху ПКД та 5-го Збору КУПО.

СКОБ!

За Крайову Пластову Старшину: пл.сен. Ярослав Войдуник, голова; пл.сен. Любомир Романків, ген. секретар.

До уваги членству УПС з приводу Сесії ПКД та 5-го КУПО в Торонті

Перед офіційним відкриттям КУПО та під час зборів, буде діяти покликана ГПБ Комісія для справ УПСеніорату. Заохочується членство УПС подавати до названої Комісії свої побажання, пропозиції, рекомендації, субстрат до резолюцій в справах УПС, на руки голови УПС пл.сен. Т. Крупи або голови КБ УПС Канади пл. сен. Б. Яцева.

В неділю 6-го вересня увечері після вичерпання програми першого дня КУПО відбудеться збір присутніх на 2-гій Сесії ПКД і 5 КУПО членів -ок УПС згідно із статтею 11, точка 2, обов'язуючого Правильника УПС, що звучить як слідує: „Приявні на Зборах Конференції Українських Пластових Організацій, як делегати країв, члени УПС творять в рамах Зборів окреме тіло для справ Українського Пластового Сеніорату, яке обговорює й вирішує цілість проблематики УПС, з узглядненням ситуацій в окремих країнах і пропонує Зборам особу голови УПС".

Тому, що в час 4-го КУПО не діяла Комісія для справ УПС, не відбувся збір членів УПС, як це передбачено Правильником УПС, не було Загального З'їзду УПС, Головна Булава УПС взиває присутних в час 2-ої Сесії ПКД та 5-их Зборів КУПО членів УПС взяти активну участь у передбаченому Правильником УПС Зборі УПС.

Крайові Проводи УПС, Проводи Осередків УПС, а зокрема Курінні Проводи Куренів УПС, подбають про заступлення своїх клітин відповідним представництвом на Зборі членства УПС, що надасть йому особливішого значення.

„Про цілість проблематики УПС вирішують члени УПС"! (Правильник УПС).

СКОБ!

пл. сен. Теодозій Крупа, голова УПС

26 серпня, 1970.

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА ОСНОВОПОЛОЖНИКОВІ ПЛАСТУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Пам'ятник на могилі основоположника Українського Пласту д-ра Олександра Тисовського-Дрота на цвинтарі у Відні.

Під час посвячення пам'ятника на могилі д-ра Олександра Тисовського на цвинтарі у Відні в приявності Вдови та великої групи пластунок і пластунів із ЗСА, що відбували свою прогулянку „Летом Скоба у світ".

лиш для Пласту, але й для українського громадянства. Чужинці могли тут на місці побачити нашу молодь, як маршує вона в одностроях до гробу сл. п. проф. д-ра Олександра Тисовського — Дрота, співає українські пісні та гордо признається до того, що вони — українці.

А Дрот був не тільки великим пластуном, але й великим українським громадянином і діячем. Він працював до останньої хвилини в Пласті і в місцевих українських організаціях, даючи приклад молоді своєю жертвенною працею. Тому ми й шануємо так пам'ять нашого Дрота і його могила стане місцем прощі пластунів, які, приїжджаючи до Відня, ніколи не збудуть її відвідати, помолитися за його душу та згадати незабутнього творця Пласту та його діла. Він живе далі між нами і буде жити вічно у серцях його дітей — пластунів, в наших, його особистих приятелів і всіх тих, які знали цю скромну велику людину. Вічна Йому Пам'ять! Честь і слава!

Матвієві Костишинові сповнилося вісімдесят і два роки

Широко відомий серед української старої іміграції З'єднаних Стейтів Америки і Канади автор багатьох віршів і поем на патріотичні і переселенчі теми Матвій Костишин відзначив у серпні цього року своє вісімдесят і два річчя.

Народжений 10 серпня 1888 року в селі Дегова на Рогатинщині в Західній Україні, Матвій Костишин ще молодою людиною еміґрував з краю в Новий світ, поселюючись спершу в Канаді і згодом переїжджаючи на постійне перебування до З'єднаних Стейтів Америки, де й живе сьогодні у Линбруку, стейт Ню Йорк.

Вже з 1918 року почав виступати із своїми віршами на сторінках газет і журналів в Канаді і в ЗСА. Протягом довгих років був активним співробітником „Свободи" й видаваних нею та Українським Народним Союзом календарів - альманахів. Активно працював Матвій Костишин також і на громадському полі. Цілих сорок і три роки, аж до 1967 року, свого 79-ліття, він був секретарем 160-ого відділу УНСоюзу в Гемпстеді, Н. Й.

Матвій Костишин

Нижче друкуємо один із віршів Матвія Костишина, що був присвячений ювілейній XXV-ій Конвенції УНСоюзу в 1962 році.

ПРИВІТ СРІБНІЙ КОНВЕНЦІЇ УНС

Вітайте, рідні, в срібнім здвигу,
Сталіть новий модерний плуг.
Колись, як живо, зберуть в книгу
Реєстр трудів, змагань, заслуг.

Цей край, світильник на обрію,
Свободу дав нам у закон,
Держіть і кріпіть в нас надію
На правду й волю Вашінгтон.

Поклоном треба спогадати
Те все, що маєм нині ми
Від нашого Союзу-Батька,
Разом із нашими дітьми.

Вітаймо ж нині щирим словом,
Вшануймо славно „срібний час"
Союзу нашого, хай довго
Єднає, кріпить усіх нас.

МАТВІЙ КОСТИШИН

Республіканський кандидат пропонує нові „Мости до волі"

Перт Амбой, Н.Дж. — У теперішній передвиборчій кампанії поодинокі кандидати на конгресменів і сенаторів займають становище до актуальних проблем внутрішньої і закордонної політики та інформують про це свої хвиборців. Своє становище до американсько-совєтських відносин з'ясував Нелсон Ґросс, республіканський кандидат на сенатора ЗСА з Ню Джерзі на зустрічі із представниками поодиноких національних груп із Східньої Европи, що відбулася тут 18-го серпня. У своїй надрукованій з тієї нагоди „Програмі для Східньої Европи" Ґросс у першу чергу рекомендує, щоб Уряд ЗСА виразно і недвозначно дав до зрозуміння правителям у Кремлі, що йому не є байдужою доля східньо-европейських народів та що він не буде спокійно приглядатись, як людські і національні права тих народів будуть брутально заперечувані совєтським насильством, як це було в Мадярщині і Чехо-Словаччині. Ґросс також пропонує створити окрему Конгресову Комісію для східньо-европейських справ приблизно по тій самій лінії і в тих самих цілях, що вже запропоновано для створення такої Комісії для поневолених націй.

З українців були приявні на зустрічі гол. касир УНС дир. Петро Пуцило, секретар 155-го Відділу УНС Михайло Фединишин та інші. Вони після зустрічі відвідали ще ряд місцевих українських установ і громадян, зокрема величну місцеву українську католицьку церкву, яку збудував теперішній Владика Ярослав Габро, як ще був парохом Перт Амбою. Під час приватних відвідин у власників таверни Михайла і Анни Лагойди, народжених в Америці громадян, які бездоганно володіють українською мовою та до подробиць зорієнтовані в українських справах, зорганізована шість нових членів УНСоюзу. Пані Лагойда, — це колишня Анна Федюк, дочка довголітнього секретаря УНСоюзу. Подібно щирий характер мали відвідини в дуже успішний м'ясарні Мироневичів та зустрічі з іншими громадянами.

ХЛІБОРОБСЬКО-ОСВІТНІЙ СОЮЗ В БРАЗИЛІЇ ДОПОМАГАЄ

Куритиба, Парана. — Заходами Головної Управи Хліборобсько-Освітнього Союзу в Бразилії вдалося одержати добірне зерно — насіння пшениці — для безкоштовного розподілу між селянами, членами ХОС-у. Пресовий орган ХОС-у, тижневик „Хлібороб" ч. 22/1970 р. повідомив, що з Головної Управи вислано 108 лантухів добірного зерна пшениці, сорту С3, до Філій ХОС-у для безкоштовної роздачі потребуючим членам на посіви. Зазначено, що той сорт пшениці „для наших обставин найбільш відповідний".

СКЛАД КОМІТЕТУ УВІЧНЕННЯ ПАМ'ЯТІ АННИ ЯРОСЛАВНИ

Філядельфія. — Створений при Союзі Українських Жіночих Організацій, СФУЖО, Комітет Увічнення Пам'яті Анни Ярославни, КУПАЯ, уконституювався в наступному складі: голова Комітету п-і Олена Лотоцька, секретарка п-і Оксана Генгало, касир п-і Стефанія Бернадин, члени, пані: Осипа Грабовенська, Людмила Кульчицька (Франція), д-р Наталія Пазуняк, ред. Пріна Пеленська, інж. Стефанія Савчук (Канада), пп. д-р Роман Кос, ред. Л. Полтава; членський склад КУПАЯ при потребі може бути ще доповнений.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

має зорганізувати постійне бюро, щоб у такий спосіб забезпечити тяглість в праці та її ефективність.

Прийнявши вибір, новообраний голова ЦЕСУС'у Олег Романишин відразу накреслив напрямні праці нової Управи, яка — за його словами — подбає про те, щоб:

— зорганізувати постійне бюро ЦЕСУС'у в Торонті;
— підготовити конференцію українського студентства в Европі в 1971 році;
— координувати спільні студентські акції;
— наладнати справу видань про Україну у різних мовах;
— зорганізувати кольпортажу українських книжок між українським громадянством;
— виготовити студентський адресар для потреб ЦЕСУС'у та студентських союзів;
— наладнати справу відпоручників ЦЕСУС'у в окремих країнах;
— перевести в життя інші специфічні постанови, що їх схвалив Конгрес.

На цьому заключному слові нового голови закінчилися праці студентського Конгресу. В програмі Конгресу ще був студентський концерт, який відбувся того ж дня увечері.

x X x

Конгрес ЦЕСУС'у треба розглядати як видатну подію в нашому громадському житті за межами України, і разом з цим треба надіятися, що разом з цим прийде до ще більшого пожвавлення праці українського студентства, яке виявило глибоке розуміння українських проблем.

(Кінець)

З глибоким смутком сповіщаємо Рідню і Знайомих тут і в Україні, що 31-го серпня 1970 р. спочив в Бозі на 44 р. життя

ОЛЕКСАНДЕР ОЛЕКСАНДРІВ

з МАРІЮПОЛЯ

ПАНАХИДА в середу, 2-го вересня 1970 р. о 7-ій год. вечора в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в четвер, 3-го вересня 1970 р. на Новодівочому цвинтарі в Спринг Валей, Н. Й., о год. 11-ій дня.

В глибокому смутку:

дружина ВІРА ОЛЕКСАНДРІВ
Родина СІВЕРСЬКИХ, МЕЛЬНИК, ЯРМОЛЕНКО і ДРУЗІ

Д-Р БОРИС ДОЦЕНКО ПРО СССР

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ня ненокірних режимові доведене в СССР до неймовірних меж, коли цілком здорових людей запроторюють в лікарні для божевільних.

У розмові з журналістом П. Вортінгтоном д-р Борис Доценко, без праці й без давно прохaного канадійського громадянства, сказав, що канадійці не розуміють, якім найбільшим щастям вони вповні користуються — свободою. Тим часом, „свобода заслуговує на те, щоб нею дорожити і її зберігати".

Повний текст відкритого листа д-ра Бориса Доценка, надісланого в Москву для публікації в „Известиях", чого ті ніколи не зробили, надрукований в щоденнику „Телеґрем" з 27 серпня 1970 р. займає майже цілу сторінку газети. Лист має такі підзаголовки: „Нелюдський режим в принципі", „Політичні газети", „Мілітарна потуга"; „Провокований антисемітизм", „Впливи КҐБ", „Моя дружина доносила на мене". Д-р Б. Доценко стверджує, що характеристичною рисою совєтської системи є „розвиток великоросійського шовінізму та антисемітизму. Російські впливи відчуваються на кожному кроці в національних республіках СССР, особливо в Україні, де є прийнятий стандарт: за кожним місцевим українським керівником стоять кілька його помічників і заступників — росіян, які й мають фактичну реальну владу".

Згадано в листі про спротив неросійських народів московському „комунізмові", нелюдській системі, як її характеризує цей видатний науковець: „Будь-який український національний рух характеризується як найвищу зраду — найбільший злочин в очах совєтських керівників. Покари важкі. Я був на партійних зборах і на суді над студентом (у Києві), єдиною провиною якого було те, що він закликав робітників прийти послухати виступ українських письменників. Згодом цей студент зник. Таким випадкам немає кінця-краю".

В іншому місці автор листа згадує, як КҐБ вимагає від людей, щоб вони покірно виконували всі вказівки партії та уряду, щоб вони, між іншими справами, „не виступали проти великоросійського шовінізму чи антисемітизму. Зате мусять завжди називати українських і жидівських націоналістів „фашистами", і за те КҐБ пробачить такій особі багато справ, навіть якщо дана особа й не справляється добре на праці".

Відкритий лист науковця, видатного нуклеарного дослідника д-ра Бориса Доценка, людини, яка живе самотою в Канаді, позбавлена відповідної праці, закінчується такою вимогою до Москви: „Я прохаю вас знову визнати відверто й офіційно мою відмову від совєтського підданства".

Згадуючи в розмові з канадійським журналістом про перебування в Албертському університеті, д-р Б. Доценко стверджує, що він мав завдання від КҐБ шпигувати на користь Москви і особливо вивідувати, які впливи і сили мають американці в канадійських університетах. Д-р Б. Доценко сказав про своє враження з трирічного перебування у вільній Канаді, чи на Заході: „Совєти є прагматисти. Вони розуміють спосіб думання на Заході. Вони знають, що люди на Заході вибирають легенький шлях — дивитись на екран свого телевізора, їсти горіхове масло й любуватись гарними дівчатками. Це саме і є те, чого хоче Совєтський Союз від народів Заходу. Але, — сказав д-р Борис Доценко, — це ніякий шлях для захисту свободи чи знайдення правди."

Традиційний церковний пікнік в Асторії

Церковний Комітет та о. парох Андрейчук, ЧСВВ з Чесного Хреста в Асторії повідомляє, що традиційний парохіяльний пікнік відбудеться в неділю 13-го вересня 1970 року в Чеськім Парку (Боґімієн Гол енд Парк) при 29-19 24-та Авеню в Асторії з багатою програмою та несподіванками.

Від Церковного Комітету обраний окремий заряд тої імпрези під головуванням п. Миколи Оприска, який влаштовує три виграші (кольорова телевізія, ручне радіо та касеткове радіо) і виступ українських танцюристів під проводом Олени Оприско, буде забава з танцями при українській оркестрі Іринея Коваля з Ню Джерзі. Початок пікніку о год. 1 по пол. Пані подбали про українські традиційні страви, а чоловіки про напої, соду, чай. На пікніку буде можна стрінути багато знайомих з Ню Йорку й околиці та провести в культурнім українськім оточенню ціле пополудне. Дохід з пікніку призначений на сплату довгу за нову Українську Католицьку Церкву Чесного Хреста в Асторії.

Д-р Ол. Соколишин — інформ. реф. Церковного Комітету

Видатний винахід інженерів-українців

Київ. — На европейській Промисловій виставці у Франції одержав відзначення виставкової комісії електронний мікроскоп „УЕМВ-100Л", через який вперше стало можливо розглядати молекули й атоми речовини. Дотепер у світі такого надпотужного мікроскопу не існувало. Названий електронний мікроскоп, що видавався у Франції за „совєтського", створила група українських інженерів та оптиків у м. Сумах, на Сумському заводі електронних мікроскопів, що працює вже 12 років. Групою винахідників і конструкторів керував інженер П. Капличний. Перед цим винаходом та ж група створила електронний мікроскоп, який давав побільшення в 200 000 разів. Колектив лябораторії електронної мікроскопії, під керівництвом інж. Капличного, провадить далі розшуки в ділянці супер - мікроскопії.

ТАРЗАН, Ч. 6424. Доктор Доміні вполніші перевіряє стан Наомі

'MORNING, NURSE NAOMI! NOW WE'LL SEE WHAT WE CAN SEE... TARZAN, YOU AND YOUR FRIEND MOMBAI TAKE A WALK, WHILE I MAKE MY EXAMINATION!

WHY DOCTOR DOMINI MAKE US LEAVE WOMAN WITH HIM? HE HAVE SECRET HE NO WANT US SEE?

Добридень, медсестро Наомі! Тепер можемо подивитися, що ми можемо побачити! Ти, Тарзане, і твій приятель Момбаі можете перейтись, під час коли я робитиму перевірку...

Чому доктор Доміні казав нам залишити жінку з ним? Чи він має якусь тайну, і не хотів, щоб ми її бачили?

Лікарі цивілізованого світу мають дивні звичаї, Момбаі! Вони люблять бути самі з своїми пацієнтами!

Дивно, Тарзане! Думаю, що лікуючі мужі з цивілізованого світу повинні радше залишатись в світі цивілізації!

Приймається передплату на

ДРУГИЙ ТОМ

Англомовної Енциклопедії Українознавства

Торонтський Університет уже повідомив, що восені цього 1970-го року появиться друком в його видавництві довгоочікуваний

ДРУГИЙ ТОМ
АНГЛОМОВНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

приготованої Науковим Товариством ім. Шевченка під головною редакцією проф. Володимира Кубійовича та видаваної англійською мовою старанням і коштом Українського Народного Союзу.

Другий том цієї монументальної книги знання про Україну включає розділи:

1. *Право*
2. *Церква*
3. *Наука*
4. *Освіта і школи*
5. *Бібліотеки, архіви, музеї*
6. *Книгодрукування і преса*
7. *Мистецтво*
8. *Музика і хореографія*
9. *Театр і кіно*
10. *Народне господарство*
11. *Народне здоров'я*
12. *Збройні сили*
13. *Українці в діяспорі*

Крім цих розділів, другий том, як і перший, включає нову передмову проф. Ернеста Сіммонса, вступне слово, вияснення траспітерації і скорочень та основний індекс. Всі матеріяли, включно з бібліографією, доведені до останнього часу. Книга має коло 1,500 сторінок друку, 726 ілюстрацій, 8 кольорових і 22 чорнобілих ілюстраційних таблиць та 6 великих, в повних кольорах, складаних мап України: фізичної, адміністраційної, етнографічних, ґрунтів та ін.

ЦІНА ДРУГОГО ТОМУ У ПЕРЕДПРОДАЖУ ВИНОСИТЬ ТІЛЬКИ $48.00.

Після появи книжки вона виноситиме $60.00.

Рівночасно подається до відома, що перший наклад ПЕРШОГО ТОМУ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ (Розділи: Загальні інформації, Фізична географія і природа, Людність, Етнографія, Українська мова, Історія України, Українська культура і Українська література) УЖЕ ВИЧЕРПАНИЙ, але незабаром появиться ДРУГИЙ НАКЛАД. З уваги на величезні кошти друку, ціну ПЕРШОГО ТОМУ встановляється тепер на $45.00.

У передпродажу обидва томи разом можна набути за ціну $85.00. Після їхнього випуску їхня книгарська ціна виноситиме разом $105.00.

Також з уваги на обмежений тираж тільки ті можуть забезпечити собі набуття книжки, що вже тепер її замовлять, вплативши повну суму або її частину, але не менш, як половину ціни.

Замовляти можна в Головній Канцелярії УНСоюзу, виповнивши та переславши поданий внизу формуляр, разом з чеком чи поштовим переказом на відповідну суму.

To: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303, U.S.A.

I hereby order **Ukraine: A Concise Encyclopaedia**
- ☐ **Volume II — $48.00**
- ☐ **Volumes I & II — $85.00**

Enclosed is (a check, money order) for the amount $..........................
Please send the book (s) to the following address:

USE ....
Name

THIS ....
No. Street

COUPON! ....
City State Zip Code

ADVANCE

Purchase orders for

VOLUME II

Ukraine: A Concise Encyclopaedia

Now accepted

The University of Toronto Press has announced that the

SECOND VOLUME
of
UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

will be published in the fall of 1970.

The volume, prepared by the Shevchenko Scientific Society under the editorship of Prof. Volodymyr Kubiyovych, is sponsored by the Ukrainian National Association.

The second volume of this truly monumental work on Ukraine contains the following:

1. *Law;*
2. *The Ukrainian Church;*
3. *Scholarship;*
4. *Education and Schools;*
5. *Libraries, Archives, and Museums;*
6. *Book Printing, Publishing and the Press;*
7. *The Arts;*
8. *Music and Choreography;*
9. *Theater and Cinema;*
10. *National Economy;*
11. *Health and Medical Services and Physical Culture;*
12. *The Armed Forces;*
13. *Ukrainians Abroad*

The second volume, like the first one, includes a new foreword by Prof. Ernest J. Simmons, an introduction, explanatory remarks on the system of transliteration and abbreviations used, and an exhaustive index. All material, including extensive bibliographies, has been brought up to date. The volume has approximately 1,500 pages of text, 726 illustrations, 8 color and 22 black-and-white plates, and six large maps of Ukraine.

THE PRICE OF THE SECOND VOLUME BY ADVANCE SUBSCRIPTION IS ONLY $48.00.
After publication it will cost $60.00.

The first edition of Volume I of the encyclopaedia (which includes: General Information, Physical Geography and Natural History, Population, Ethnography, Ukrainian Language, History of Ukraine, Ukrainian Culture, and Ukrainian Literature) IS SOLD OUT. The SECOND EDITION is scheduled to appear soon. Because of the high costs of printing, the price of Volume I will be $45.00.

YOU CAN OBTAIN BOTH VOLUMES BY ADVANCE SUBSCRIPTION FOR ONLY $85.00
After the publication the price of both volumes will be $105.00.

In view of the limited number of copies to be printed, the book can best be secured now by paying in advance the above price or part of it, but no less than one-half.

Place your orders now and save $20.00 on both volumes or $12.00 on the second volume alone.

Fill out the order blank on the left and mail it with your check or money order to:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
81-83 Grand Street
JERSEY CITY, N.J. 07303